

Vergelijkende tabel van gewestelijke schenkingsrechten inzake overdracht van ondernemingen

auteur: André Culot, *fiscaal adviseur*

	VLAAMS GEWEST	BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST	WAALS GEWEST
1. TARIEF			
	0 %	0 %	0 %
2. SCHENKERS en BEGIFTIGDEN			
	Geen verwantschapsband vereist	Geen verwantschapsband vereist	Geen verwantschapsband vereist <i>Uitzondering:</i> voor de schenking van landbouwgronden aan andere dan de uitbater of mede-uitbater: voordeel van de vrijstelling voorbehouden voor schenkingen in rechtstreekse lijn of tussen echtgenoten en wettelijk samenwonenden
3. PROGRESSIEVOORBEHOUD			
	Niet toepasselijk	Niet toepasselijk	Niet toepasselijk
4. GESCHONKEN GOEDEREN			
A. Schenking van een individuele onderneming			
Aard van het recht	Volle eigendom, blote eigendom of vruchtgebruik van de activa die beroepsmatig in de onderneming zijn geïnvesteerd	Volle eigendom, blote eigendom of vruchtgebruik van de activa die beroepsmatig in de onderneming zijn geïnvesteerd	Zakelijk recht (volle eigendom, blote eigendom of vruchtgebruik) op de goederen die voor de onderneming worden aangewend
Voorwerp	Activa die door de schenker of zijn partner (echtgenoot, wettelijk of feitelijk samenwonende partner) beroepsmatig in een familiale onderneming zijn geïnvesteerd, ongeacht of het om een universaliteit, een bedrijfsstak of een handelsfonds gaat	Activa die door de schenker of zijn partner (echtgenoot of wettelijk samenwonende partner) beroepsmatig in een familiale onderneming zijn geïnvesteerd, ongeacht of het om een universaliteit, een bedrijfsstak of een handelsfonds gaat	De geschonken goederen moeten een universaliteit vormen, een bedrijfsstak of een handelsfonds waarmee de schenker, alleen of met andere personen, op de dag van de schenking, de activiteit uitoefent <i>Landbouwgronden:</i> schenking aan 0 % tussen echtgenoten, wettelijk samenwonenden of in directe lijn indien er een pachtcontract is (3 % indien domein > 150 ha)
Beoogde activiteit	Nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwbedrijf of een vrij beroep dat door de schenker of zijn partner (echtgenoot, wettelijk of feitelijk samenwonende partner), al dan niet samen met anderen, persoonlijk wordt geëxploiteerd en uitgeoefend	Nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwbedrijf of een vrij beroep dat door de schenker of zijn partner (echtgenoot of wettelijk samenwonende partner), al dan niet samen met anderen, persoonlijk wordt geëxploiteerd en uitgeoefend	Nijverheids-, handels- ambachts- of landbouwactiviteit, vrij beroep of ambt of post
Uitsluiting	Onroerende goederen die hoofdzakelijk tot bewoning worden aangewend of zijn bestemd: gewoon schenkingsrecht	Onroerende goederen die hoofdzakelijk tot bewoning worden aangewend of zijn bestemd: gewoon schenkingsrecht	Onroerende goederen aangewend voor bewoning (in geval van gemengd gebruik, uitsluiting enkel voor het deel dat voor bewoning wordt aangewend)

4. GESCHONKEN GOEDEREN (vervolg van pagina 1)**B. Schenking van een onderneming in vennootschap**

Aard van het recht	Volle eigendom, blote eigendom of vruchtgebruik	Volle eigendom, blote eigendom of vruchtgebruik	Zakelijk recht (volle eigendom, blote eigendom of vruchtgebruik) op vennootschapsaandelen of aangehouden vorderingen tegen een vennootschap
Beoogde effecten	<p><i>i. Aandelen en deelbewijzen</i></p> <p><i>ii. Certificaten</i> door een rechtspersoon met zetel in een van de staten van EER, ter vertegenwoordiging van aandelen van de familiale vennootschap voor zover de uitgever van de certificaten de verplichting heeft om de dividenden en andere meerwaarden onmiddellijk en uiterlijk binnen één maand door te storten aan de certificaathouder</p> <p><i>iii. Vorderingen</i> uitgesloten</p>	<p><i>i. Aandelen en deelbewijzen</i></p> <p><i>ii. Certificaten</i> uitgereikt door een rechtspersoon met zetel in een van de staten van EER, ter vertegenwoordiging van aandelen van de familiale vennootschap voor zover de uitgever van de certificaten de verplichting heeft om de dividenden en andere meerwaarden onmiddellijk en uiterlijk binnen één maand door te storten aan de certificaathouder</p> <p><i>iii. Vorderingen</i> uitgesloten</p>	<p><i>i. Aandelen, winstaandelen, voorkeurrechten en vennootschapsdelen</i></p> <p><i>ii. Certificaten</i> die betrekking hebben op de effecten onder i. vermeld voor zover</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ ze uitgegeven zijn door rechtspersonen die hun zetel in een lidstaat van de EER en die eigenaars zijn van de effecten waarop de certificaten betrekking hebben ☞ de uitgever van de certificaten alle rechten uitoefent die verbonden zijn aan de effecten waarop ze betrekking hebben, daarin begrepen het stemrecht; ☞ de titularis het recht heeft om van de uitgever elke opbrengst en elk inkomen aan de effecten door de certificeringsoperatie verbonden kan eisen <p><i>iii. Vorderingen:</i> elke geldlening, al of niet door een effect vertegenwoordigd, die de schenker aan de vennootschap waarvan hij de affecten aanhoudt, heeft toegestaan, voor zover de lening een rechtstreekse band heeft met de activiteit door de vennootschap zelf of door de vennootschap en haar dochtervennootschappen uitgeoefend</p> <p><i>Beperking voor de vordering:</i> uitsluiting van de vorderingen in de mate waarin het nominaal bedrag van het totaal van de vorderingen het deel van het maatschappelijk kapitaal overstijgt dat werkelijk volstort is en die het voorwerp niet geweest is noch van een vermindering noch van een terugbetaling, in hoofde van de schenker, op de datum van de authentieke akte van schenking. De winsten, ander dan uitgekeerde en als dusdanig belaste winsten, die bij het kapitaal zijn geïncorporeerd, worden niet als volstort kapitaal beschouwd</p>

4. GESCHONKEN GOEDEREN (vervolg van pagina 2)**B. Schenking van een onderneming in vennootschap** (vervolg van pagina 2)**Omvang van de over te dragen effecten**

Ten minste voor 50 % in volle eigendom moeten toebehoren aan de schenker en zijn familie

In afwijking van het eerste lid moeten de aandelen van de vennootschap op het ogenblik van de schenking minstens voor 30 % in volle eigendom toebehoren aan de schenker en zijn familie als hij en zijn familie aan een van de volgende voorwaarden voldoen:

- ☞ samen met één andere aandeelhouder en zijn familie volle eigenaar zijn van minstens 70 % van de aandelen van de vennootschap;
- ☞ samen met twee andere aandeelhouders en hun familie volle eigenaar zijn van minstens 90 % van de aandelen van de vennootschap

Familie van de schenker:

- ☞ de partner (echtgenoot, wettelijk of feitelijk samenwonende partner) van de schenker of aandeelhouder,
- ☞ de verwanten in rechte lijn van de schenker of aandeelhouder, alsook hun partners;
- ☞ de zijverwanten van de schenker of aandeelhouder tot en met de tweede graad en hun partners
- ☞ de kinderen van broers en zussen van de schenker of aandeelhouder

Ten minste voor 50 % in volle eigendom moeten toebehoren aan de schenker en zijn familie

In afwijking van het eerste lid moeten de aandelen van de vennootschap op het ogenblik van de schenking minstens voor 30 % in volle eigendom toebehoren aan de schenker en zijn familie als hij en zijn familie aan een van de volgende voorwaarden voldoen:

- ☞ samen met één andere aandeelhouder en zijn familie volle eigenaar zijn van minstens 70 % van de aandelen van de vennootschap;
- ☞ samen met twee andere aandeelhouders en hun familie volle eigenaar zijn van minstens 90 % van de aandelen van de vennootschap

Familie van de schenker:

- ☞ de partner (echtgenoot of wettelijk samenwonende partner) van de schenker of aandeelhouder,
- ☞ de verwanten in rechte lijn van de schenker of aandeelhouder, alsook hun partners;
- ☞ de zijverwanten van de schenker of aandeelhouder tot en met de tweede graad en hun partners
- ☞ de kinderen van broers en zussen van de schenker of aandeelhouder

≥ 10 % van de stemrechten op de algemene vergadering op de datum van de authentieke schenkingsakte

Indien < 50 %: aandeelhoudersovereenkomst die betrekking hebben op 50 % van de stemrechten op de algemene vergadering voor een duur van 5 jaar en waarin de verbintenis wordt aangegaan de voorwaarden voor het behoud van de vrijstelling na te leven

Uitzondering: geen aandeelhoudersovereenkomst indien alle stemrechten op de algemene vergadering die worden aangehouden door de schenker, zijn echtgenoot of zijn wettelijk samenwonende partner, door de ascendenten of descendenten van de schenker en zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende partner, en door hun echtgenoten, of wettelijk samenwonende partners, door de broers en zusters van de schenker en van zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende partner, en door de afstammelingen van broers en zusters van de schenker en zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende partner, evenals hun echtgenoten of wettelijk samenwonende partners, minstens 50 % bereikt op de dag van de schenking

Beoogde activiteiten

Vennootschap die de uitoefening van een nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwactiviteit, of van een vrij beroep tot doel heeft en deze activiteit of beroep uitoefent

Vennootschap die de uitoefening van een nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwactiviteit, of van een vrij beroep tot doel heeft en deze activiteit of beroep uitoefent

Vennootschap die zelf, of zelf met haar dochtervennootschappen, een nijverheids-, handels- ambachts- of landbouwactiviteit, vrij beroep of ambt of post uitoefent, in hoofdorde op geconsolideerde basis, voor het lopend boekjaar van de vennootschap en voor de twee laatste boekjaren, afgesloten op het tijdstip van de authentieke schenkingsakte

Holding-vennootschappen

Als de vennootschap minstens 30 % van de aandelen houdt van minstens één directe dochtervennootschap die aan die voorwaarden beantwoordt

Als de vennootschap minstens 30 % van de aandelen houdt van minstens één directe dochtervennootschap die aan die voorwaarden beantwoordt

Als de vennootschap aan de opgelegde voorwaarden beantwoordt

Louter patrimoniale vennootschappen

Vennootschappen die geen reële economische activiteit hebben zijn uitgesloten

Vennootschappen die geen reële economische activiteit hebben zijn uitgesloten

Uitgesloten

Toestand van de onderneming

Zetel van werkelijke leiding in een staat van de EER

Zetel van werkelijke leiding in een staat van de EER

Zetel van werkelijke leiding in een staat van de EER

5. GRONDVOORWAARDEN

Uitoefening van een reële economische activiteit

Een vennootschap wordt geacht geen reële economische activiteit te hebben als blijkt uit de balansposten van ofwel de goedgekeurde jaarrekening van de vennootschap ofwel de goedgekeurde geconsolideerde jaarrekening van de moeder- en dochtervennootschappen, voor minstens één van de 3 boekjaren voorafgaand aan de datum van de schenking:

- ☞ dat de bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen een percentage gelijk of lager dan 1,50 % uitmaken van de totale activa; en
- ☞ dat de terreinen en gebouwen meer dan 50 % uitmaken van het totale actief

Uitoefening van een reële economische activiteit

Een vennootschap wordt geacht geen reële economische activiteit te hebben als blijkt uit de balansposten van ofwel de goedgekeurde jaarrekening van de vennootschap ofwel de goedgekeurde geconsolideerde jaarrekening van de moeder- en dochtervennootschappen, voor minstens één van de 3 boekjaren voorafgaand aan de datum van de schenking:

- ☞ dat de bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen een percentage gelijk of lager dan 1,50 % uitmaken van de totale activa; en
- ☞ dat de terreinen en gebouwen meer dan 50 % uitmaken van het totale actief

Voorwaarden van tewerkstelling op de dag van de schenking

(in hoofde van de individuele onderneming of in hoofde van de vennootschap zelf of van de vennootschap en haar dochtervennootschappen)

- ☞ Hetzij personeel tewerkstellen onder een arbeidsovereenkomst, binnen de EER
- ☞ Hetzij als enig personeel binnen de EER tewerkstellen, de uitbater of uitbaters, en hun echtgenoot of wettelijk samenwonden partner, hun verwanten in de eerste graad en aanverwanten, voor zover ze op de datum van de akte van schenking aangesloten zijn bij een socialeverzekeringsinstelling voor onafhankelijke werknemers

6. VOORWAARDEN VOOR HET BEHOUD

Individuele ondernemingen

- ☞ indien de activiteit van de familiale onderneming zonder onderbreking wordt voortgezet gedurende 3 jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking;
- ☞ indien en in de mate waarin de onroerende goederen die met toepassing van de vrijstelling zijn overgedragen, niet hoofdzakelijk tot bewoning worden aangewend of bestemd gedurende een periode van 3 jaar van de datum van de authentieke akte van schenking

Onderneming in vennootschappen

- ☞ de familiale vennootschap blijft gedurende 3 jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking voldoen aan de voorwaarden, om als familiale vennootschap te worden gezien;
- ☞ de activiteit van de familiale vennootschap wordt zonder onderbreking voortgezet gedurende 3 jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking)
- ☞ voor elk van de 3 jaar wordt een jaarrekening of geconsolideerde jaarrekening opgemaakt en gepubliceerd
- ☞ het kapitaal daalt niet gedurende 3 jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking door uitkeringen of terugbetalingen;
- ☞ de zetel van de werkelijke leiding van de vennootschap wordt niet overgebracht naar een Staat buiten de EER gedurende 3 jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking

Individuele ondernemingen

- ☞ indien de activiteit van de familiale onderneming zonder onderbreking wordt voortgezet gedurende 3 jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking;
- ☞ indien en in de mate waarin de onroerende goederen die met toepassing van de vrijstelling zijn overgedragen, niet hoofdzakelijk tot bewoning worden aangewend of bestemd gedurende een periode van 3 jaar van de datum van de authentieke akte van schenking

Onderneming in vennootschappen

- ☞ de familiale vennootschap blijft gedurende 3 jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking voldoen aan de voorwaarden, om als familiale vennootschap te worden gezien;
- ☞ de activiteit van de familiale vennootschap wordt zonder onderbreking voortgezet gedurende 3 jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking)
- ☞ voor elk van de 3 jaar wordt een jaarrekening of geconsolideerde jaarrekening opgemaakt en gepubliceerd
- ☞ het kapitaal daalt niet gedurende 3 jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking door uitkeringen of terugbetalingen;
- ☞ de zetel van de werkelijke leiding van de vennootschap wordt niet overgebracht naar een Staat buiten de EER gedurende 3 jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking

- ☞ voortzetting van de activiteiten gedurende 5 jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking
- ☞ Behoud van minstens 75 % van het niveau van tewerkstelling gedurende 5 jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking
- ☞ Behoud van de geïnvesteerde activa in de onderneming gedurende 5 jaar vanaf de datum van de authentieke akte van schenking
- ☞ Verklaring af te leggen na verloop van de termijn van 5 jaar ter bevestiging dat de voorwaarden voor het behoud wel degelijk zijn nageleefd
- ☞ Verplichting om op verzoek alle elementen aan te reiken waaruit blijkt dat de voorwaarden voor de toekenning nageleefd blijven
- ☞ Het onroerend goed dat met toepassing van het nultarief is overgedragen niet tot bewoning bestemmen (enkel in het geval van schenking van een individuele onderneming)

7. SANCTIES

Ⓜ Gewone schenkingsrechten op de goederen overgedragen met toepassing van het nultarief Ⓜ Belastbare grondslag Ⓜ <i>In geval van vermindering van de in de onderneming geïnvesteerde activa, van het vennootschapskapitaal of van de vorderingen tegen de vennootschap:</i> in verhouding tot de vermindering van deze activa Ⓜ <i>In alle andere gevallen:</i> op de waarde van alle goederen die van het nultarief hebben genoten Ⓜ Geen boetes	Ⓜ Gewone schenkingsrechten op de goederen overgedragen met toepassing van het nultarief Ⓜ Belastbare grondslag Ⓜ <i>In geval van vermindering van de in de onderneming geïnvesteerde activa, van het vennootschapskapitaal of van de vorderingen tegen de vennootschap:</i> in verhouding tot de vermindering van deze activa Ⓜ <i>In alle andere gevallen:</i> op de waarde van alle goederen die van het nultarief hebben genoten Ⓜ Geen boetes	Ⓜ <i>Principe:</i> Gewone schenkingsrechten op de goederen die met toepassing van het verminderd tarief zijn gegeven, verhoogd met de interest aan de wettelijke rentevoet vanaf de dag van de registratie Ⓜ Gewone schenkingsrechten op het deel van het overgedragen onroerend goed dat later tot bewoning wordt aangewend indien dit binnen een termijn van 5 jaar gebeurt, vermeerderd met de interest aan de wettelijke rentevoet Ⓜ <i>Uitzonderingen:</i> Ⓜ Ingeval van overmacht Ⓜ Ingeval van wederoverdracht naar de oorspronkelijke schenker Ⓜ Vervroegde betaling van de gewone schenkingsrechten vermeerderd met de interesten aan de wettelijke rentevoet vanaf de dag van de registratie Ⓜ <i>Boete:</i> Art. 140octies lid 1

8. TE LEVEREN BEWIJS

Om de vrijstelling te genieten moeten de stavingstukken binnen 7 dagen (vanaf de werkdag die volgt op de datum van registratie van de authentieke akte van de schenking) bij de Vlaamse Belastingdienst ingediend zijn.

Een attest uitgereikt door de fiscale administratie moet worden voorgelegd op het moment van de registratie van de schenkingsakte

Een attest uitgereikt door de fiscale administratie moet worden voorgelegd op het moment van de registratie van de schenkingsakte

9. WETTELIJKE BEPALINGEN

VCF, art. 2.8.6.0.3 tot 2.8.6.0.7.

W. Reg., art. 140/1 tot 140/6 en 209, 7°

W. Reg., art. 140bis 140octies en 209, 7°

In dezelfde collectie, PDF en Ipad versie te downloaden op www.gendec.be:

- De aangifte van nalatenschap (auteur: André Culot)
- De aangifte van nalatenschap: taxatie (auteur: André Culot)
- De erfopvolging (auteur: André Culot)

In samenwerking met la Revue du notariat belge:

- Kapitalisatie van het vruchtgebruik (auteur: Jean-Luc Ledoux)
- Kapitalisatie van het eventueel vruchtgebruik (auteur: Jean-Luc Ledoux)

Ab intestat en vacante nalatenschap, twijfelachtige devolutie

Zekerheid over een devolutie louter op basis van verklaringen van bekende of mogelijke erfgenamen is eigenlijk een 'contradictio in terminis'.

De nodige opzoekingen kunnen lang duren en complex zijn, en het risico op betwisting is reëel. De gevolgen hiervan zijn soms niet te overzien.

Een beroep doen op een professioneel genealoog kan heel wat problemen en risico's vermijden.

Wij zijn in meer dan 7500 dossiers van verschillende aard tussengekomen:

- 🕒 Opsporing van erfgenamen in België en het buitenland;
- 🕒 Opzoeking van eigenaars (van verlaten panden of gronden);
- 🕒 Speurwerk naar onbekende of verdwenen begunstigen van levensverzekeringen;
- 🕒 Het verzamelen van akten van Burgelijke Stand;
- 🕒 Opstelling van stambomen;
- 🕒 Berekening van het erfdeel;
- 🕒 Toezicht op de devolutie;
- 🕒 Vertegenwoordiging van de teruggevonden erfgenamen (die in het buitenland wonen) met het oog op de erfenisverdeling;
- 🕒 Repatriëring van activa
- 🕒 Administratieve & "vertaal" ondersteuning

Genealogie Decuyper werkt dagelijks samen met talrijke buitenlandse vakgenoten om de takken van families terug te vinden over de hele wereld.

Beroepsaansprakelijkheid: AG Insurance

Auteurs: André Culot: *bbelastingconsulent I.A.B., registratie- en erfenisrecht adviseur, Hoogleraar bij de ESSF, de EFP en de FUCaM, docent 'Executive Master en Gestion Fiscale' aan de Solvay Brussels School, wetenschappelijke medewerker bij de ULg, Hoofdredacteur van de Recueil général de l'enregistrement et du notariats*

Wetenschappelijk comité: Prof. em. dr. Hélène Casman, *gewoon hoogleraar em. VUB/ULB, erenotaris Mr Pierre Nicaise, maître de conférences UCL, notaire associé*

Verantwoordelijke uitgever: Genealogie DECUYPER, Priester Cuypersstraat 3, 1040 Brussel
www.gendec.be - info@gendec.be
Tel.: 02 478 02 36 - Fax: 02 478 00 68

Ontwerp en vormgeving: LumaDox - www.lumadox.be - info@lumadox.be